

WWF

WWF BALTIC
ECOREGION
PROGRAMME

Zasady zrównoważonej NIEBIESKIEJ GOSPODARKI

Zasady niebieskiej gospodarki

W ostatnich latach określenia „niebieska gospodarka” i „niebieski wzrost” weszły do wspólnego języka polityków na całym świecie. Dla niektórych niebieska gospodarka oznacza wykorzystanie zasobów morza zapewniające zrównoważony rozwój gospodarczy. Dla innych odnosi się do każdej działalności gospodarczej w sektorach gospodarki morskiej, bez względu na to, czy ma ona charakter zrównoważony czy też nie.

Pomimo stale rosnącego poziomu akceptacji dla niebieskiej gospodarki jako koncepcji i celu politycznego oraz inwestycyjnego, nadal brakuje powszechnie przyjętej definicji tego pojęcia. Wypełniając tę lukę, przy pełnym zrozumieniu cech charakterystycznych dla zrównoważonej, niebieskiej gospodarki oraz **w celu zapewnienia, że rozwój gospodarczy sektorów gospodarki morskiej przyczyni się do długofalowego dobrobytu**, WWF opracował „Zasady zrównoważonej, niebieskiej gospodarki”. Obejmują one:

- **Klarowną definicję** zrównoważonej, niebieskiej gospodarki. Z definicji jasno wynika, że niebieska gospodarka powinna pozwolić na zachowanie integralności ekosystemu, a jedyną bezpieczną drogą do osiągnięcia długoterminowego dobrobytu jest rozwój *gospodarki cyrkulacyjnej*.
- **Wytyczne dotyczące zarządzania.** Zasady zawierają wytyczne w zakresie kierowania i zarządzania zrównoważoną, niebieską gospodarką, zarówno przez społeczeństwo, jak i podmioty prywatne, w każdej skali.
- **Zestaw niezbędnych działań.** W tej części opisano działania niezbędne do przeprowadzenia przez wszystkie podmioty w celu osiągnięcia zrównoważonej, niebieskiej gospodarki.

Pomimo stale rosnącego poziomu akceptacji dla niebieskiej gospodarki jako koncepcji i celu politycznego oraz inwestycyjnego, nadal brakuje powszechnie przyjętej definicji tego pojęcia.

Zasady są również zgodne z: odpowiednimi porozumieniami Organizacji Narodów Zjednoczonych, innymi powszechnie przyjętymi zasadami zrównoważonego zarządzania dla korporacji i organizacji oraz z ogólnie przyjętym rozumieniem koncepcji, takich jak zielona gospodarka czy gospodarka cyrkulacyjna.

WWF wzywa wszystkie zainteresowane strony do stosowania tych zasad w celu:

- **Wymiany informacji** na temat niebieskiej gospodarki pomiędzy stronami uczestniczącymi w procesach decyzyjnych, jak również w ramach edukacji i podnoszenia zakresu wiedzy.
- **Wspierania procesu decyzyjnego** w zakresie niebieskiej gospodarki w sektorze publicznym i prywatnym.
- **Wspomagania procesów oceny**, które mają na celu ocenę postępu w rozwoju zrównoważonej, niebieskiej gospodarki.
- **Wspomagania dialogu pomiędzy stronami** na temat niebieskiej gospodarki, według określonej definicji i zakresu działania.
- **Osiągnięcia zobowiązań ze strony administracji rządowej i innych zaangażowanych stron** w zakresie wdrażania wizji zrównoważonej, niebieskiej gospodarki... oraz podjęcia działań na rzecz przekształcenia tej wizji w rzeczywistość.

Na szczęście administracje rządowe, organizacje i społeczności, zarówno w krajach rozwiniętych, jak i rozwijających się dostrzegają potrzebę osiągnięcia bardziej spójnego, zintegrowanego, sprawiedliwego, opartego na nauce rozwoju gospodarki morskiej.

Zasady ZRÓWNOWAŻONEJ, NIEBIESKIEJ GOSPODARKI

Oceany, morza i obszary przybrzeżne są największymi ekosystemami naszej planety i cenną częścią dziedzictwa przyrodniczego. Obszary te są również niezbędne do życia wielu miliardów ludzi, źródłem pożywienia oraz dobrobytu gospodarczego w wielu krajach.

Zdolność zapewnienia miejsc pracy i pożywienia przez ekosystemy morskie w perspektywie długofalowej jest jednak zagrożona przez działalność gospodarczą. Zagrożeniem w tym zakresie są również działania mające na celu rozwój gospodarczy. Działania te są rozproszone, nieskoordynowane i często sprzeczne z zaleceniami naukowymi w zakresie wykonalności i bezpieczeństwa ekologicznego.

Na szczęście administracje rządowe oraz organizacje i społeczności, zarówno w krajach rozwiniętych, jak i rozwijających się, dostrzegają potrzebę osiągnięcia

bardziej spójnego, zintegrowanego, sprawiedliwego oraz opartego na nauce rozwoju gospodarki morskiej.

Ludzkość coraz lepiej rozumie, że jest integralną częścią ekosystemu morskiego i że działania na rzecz rozwoju gospodarczego muszą być zaplanowane i wdrażane z ostrożnością, biorąc pod uwagę zarówno chęć poprawy standardów i komfortu życia, jak i konieczność utrzymania zdrowego ekosystemu.

Zarówno w sektorach państwowych, jak i prywatnych konieczne jest aktywne przywództwo wiodące niebieską gospodarkę w kierunku zrównoważonego rozwoju. Dotyczy to realizacji podjętych zobowiązań w skali światowej, regionalnej, krajowej i lokalnej.

WWF proponuje wprowadzenie zasad zrównoważonej, niebieskiej gospodarki w celu zapewnienia, że rozwój gospodarczy obszarów morskich przyczyni się

do prawdziwego dobrobytu i odpornej gospodarki teraz i na długie lata, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb krajów rozwijających się.

Zasady te tworzą definicję zrównoważonej, niebieskiej gospodarki i są wytycznymi do jej osiągnięcia. Zasady są uniwersalne i mogą zostać zastosowane w dowolnym regionie morskim lub przybrzeżnym świata, przez wszystkie podmioty zaangażowane w rozwój gospodarczy sektora morskiego, zarówno administracje rządowe, przedstawiciele sektora publicznego prywatnego i finansowego, organizacje międzynarodowe oraz przedstawiciele społeczeństwa obywatelskiego.

WWF wzywa wszystkie strony uczestniczące w rozwoju niebieskiego sektora do zastosowania zasad zrównoważonej, niebieskiej gospodarki, uwzględniając podstawowe definicje oraz działania we wdrażaniu polityki morskiej na całym świecie.

ZRÓWNOWAŻONA, NIEBIESKA GOSPODARKA to gospodarka morska, która ...

- **Zapewnia społeczne i ekonomiczne korzyści dla obecnych i przyszłych pokoleń**, przyczyniając się do zapewnienia bezpieczeństwa żywności, zwalczania ubóstwa, poprawy standardów życia, zarobków, zatrudnienia, bezpieczeństwa, zdrowia, sprawiedliwości i politycznej stabilności.
- **Przywraca, chroni i utrzymuje różnorodność, produktywność, odporność, podstawowe funkcje oraz rzeczywistą wartość ekosystemów morskich** – kapitału przyrodniczego, od którego zależy dobrobyt.
- **Oparta jest o czyste technologie, energię odnawialną i cyrkulacyjnego zastosowania surowców** w celu zapewnienia długofalowej stabilności ekonomicznej i społecznej, przy jednoczesnym poszanowaniu możliwości naszej planety.

ZRÓWNOWAŻONA, NIEBIESKA GOSPODARKA kierowana jest poprzez działania prowadzone przez sektor publiczny i prywatny, w tym ...

- **Działania integracyjne.** Zrównoważona, niebieska gospodarka wymaga aktywnego i skutecznego zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron.
- **Działania oparte o rzetelną wiedzę, podejście ostrożnościowe i elastyczne.** Decyzje oparte są o dane naukowe w celu uniknięcia szkodliwych skutków, podważających zrównoważony rozwój w długiej perspektywie. Jeżeli brakuje właściwych danych i wiedzy, należy zastosować podejście ostrożnościowe, aktywnie wzbogacać wiedzę i powstrzymać się od działań, które mogłyby prowadzić do szkodliwych skutków. Decyzje i działania powinny być oparte na wiedzy w zakresie zagrożeń i możliwości zastosowania zrównoważonych działań.
- **Działania odpowiedzialne i przejrzyste.** Podmioty uczestniczące w działaniach podejmują odpowiedzialność za skutki tych działań poprzez zastosowanie odpowiednich zasad, jak również jasne i przejrzyste przedstawienie ich skutków, pozwalające na podjęcie odpowiednich kroków przez właściwe podmioty.
- **Działania holistyczne, międzysektorowe i długofalowe.** Decyzje oparte są na ocenie ekonomicznych, społecznych

i środowiskowych wartości, korzyści i kosztów dla społeczeństwa, oraz ich wpływu na inne działania, również trans graniczne, teraz i w przyszłości.

- **Działania innowacyjne i proaktywne.** Wszystkie podmioty odpowiedzialne za zrównoważoną, niebieską gospodarkę bezustannie szukają najbardziej skutecznych i wydajnych metod zaspokojenia potrzeb obecnych i przyszłych pokoleń, bez podważania naturalnych możliwości środowiska w zakresie wspierania działalności gospodarczej człowieka i jego dobrobytu.

W celu stworzenia ZRÓWNOWAŻONEJ, NIEBIESKIEJ GOSPODARKI, podmioty publiczne i prywatne powinny ...

- **Ustanowić jasne, mierzalne i spójne cele dla zrównoważonej, niebieskiej gospodarki.** Administracje rządowe, sektory gospodarcze, przedsiębiorstwa oraz inne podmioty muszą ustanowić właściwe i mierzalne cele dla zrównoważonej, niebieskiej gospodarki, aby nadać słuszny kierunek planowaniu, zarządzaniu i innym działaniom. Cele dla różnych sfer gospodarczych, społecznych i środowiskowych oraz powiązane strategie i działania, w celu uniknięcia konfliktów i sprzeczności muszą być zintegrowane i spójne.
- **Oceniać i ogłaszać wykonanie tych celów.** Cele dla zrównoważonej, niebieskiej gospodarki powinny podlegać regularnemu monitorowaniu, a postęp w ich osiągnięciu powinien być komunikowany w sposób jasny i przystępny wszystkim podmiotom, w tym szeroko pojętemu społeczeństwu.
- **Stworzyć równe szanse w zakresie gospodarczym i prawnym, dające niebieskiej gospodarce właściwe bodźce rozwojowe i zasady funkcjonowania.** Instrumenty ekonomiczne, takie jak podatki, dotacje oraz opłaty powinny służyć internalizacji korzyści, kosztów i zagrożeń środowiskowych i społecznych. Międzynarodowe i krajowe przepisy prawa i porozumienia, także pomiędzy podmiotami prywatnymi, powinny być skonstruowane, realizowane i wdrażane w sposób wspierający zrównoważoną, niebieską gospodarkę.
- **Planować, zarządzać i skutecznie regulować użytkowanie przestrzeni morskiej i zasobów morza, przy zastosowaniu metod zintegrowanych, opartych na podejściu ekosystemowym.** Wszystkie formy użytkowania przestrzeni morskiej powinny być

planowane, zarządzane i regulowane przy pomocy przewidujących, przezornych, adaptacyjnych i integrowanych procesów zapewniających długofalowy dobry stan morza i jego zrównoważone wykorzystanie, biorąc jednocześnie pod uwagę działania prowadzone na lądzie. Procesy te powinny obejmować podejście partycypacyjne, być prowadzone w sposób odpowiedzialny, transparentny, sprawiedliwy i integrujący, reagując na dzisiejsze i przyszłe potrzeby i działania ludzkie, w tym potrzeby mniejszości i najbardziej narażonych grup społecznych. W celu podejmowania świadomych kompromisów, procesy te powinny korzystać z właściwych narzędzi i metod, obejmujących pełny zakres korzyści przynoszonych różnym podmiotom przez dobra i usługi ekosystemowe.

- **Opracować i stosować standardy, wytyczne i najlepsze praktyki wspierające zrównoważoną, niebieską gospodarkę.** Wszystkie podmioty, w tym administracje rządowe, przedsiębiorstwa, także *non-profit*, inwestorzy i konsumenci, powinny opracować i stosować właściwe globalne standardy, wytyczne, najlepsze praktyki i inne działania w zakresie zrównoważonego rozwoju. Dla przedsiębiorstw, stosowanie tych standardów powinno gwarantować odpowiedzialne prowadzenie działań, jak również poprawić ich wydajność i konkurencyjność, dzisiaj i w przyszłości.
- **Uznać powiązanie sektorów gospodarczych związanych z morzem i lądem, przy założeniu że wiele zagrożeń dla środowiska morskiego ma swoje źródło na lądzie.** Do osiągnięcia zrównoważonej, niebieskiej gospodarki na morzach i obszarach przybrzeżnych, należy przeciwdziałać skutkom działań prowadzonych na lądzie na ekosystemy morskie, a wszystkie podmioty powinny promować zrównoważony rozwój zielonej gospodarki na lądzie.
- **Aktywnie współpracować, dzielić się informacjami i wiedzą w zakresie najlepszych praktyk, doświadczeń, planów i koncepcji pomysły w celu zapewnienia zrównoważonej i dostatniej przyszłości dla wszystkich.** Wszystkie podmioty odpowiedzialne za zrównoważoną, niebieską gospodarkę mają obowiązek uczestniczenia w procesie jej implementacji, ponad granice krajowe, regionalne, sektrowe i organizacyjne, dążąc do poszanowania wspólnego dziedzictwa morza.

ZRÓWNOWAŻONA, NIEBIESKA GOSPODARKA

WWF opracował „Zasady zrównoważonej, niebieskiej gospodarki”, aby rozwój gospodarczy sektora morskiego był trwały i przyczyniał się do zapewnienia prawdziwego dobrobytu, dzisiaj i na długie lata.

PROGRAM WWF NA RZECZ OCHRONY EKOREGIONU MORZA BAŁTYCKIEGO

WSPÓŁPRACA

Promujemy współpracę w celu zwiększenia świadomości, szerzenia informacji oraz stymulowania dialogu pomiędzy zainteresowanymi stronami i parterami.

KONKRETNE WYNIKI

Aktywnie i skutecznie działamy na rzecz ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju regionu Morza Bałtyckiego.

SIEĆ REGIONALNA

Jesteśmy największą siecią organizacji pozarządowych w regionie. Dzięki naszym parterom jesteśmy obecni we wszystkich krajach regionu Morza Bałtyckiego.

WPŁYW NA POLITYKĘ REGIONU

Monitorujemy zarządzanie naszym wspólnym dobrem – Morzem Bałtyckim.

WWF chroni środowisko, w którym żyjesz.

Naszą misją jest powstrzymanie dalszej degradacji środowiska naturalnego Ziemi i kształtowanie przyszłości, w której ludzie będą żyli w harmonii z przyrodą.

Odwiedź nas na wwf.pl